

bejde for en ny Valglov. Valget i 1918 har givet mig Ret. Den højtærede Indenrigsminister fremførte her fra Talerstolen, at det i og for sig gav et rigtigt Resultat, forsaavidt som Regeringspartierne tilsammen fik saa mange Mandater, som kunde tilkomme dem, og de to Oppositionspartier tilsammen ogsaa fik de Mandater, der kunde tilkomme dem. Men det maa nærmest skyldes en Tilfældighed. For det første var der Alliance vel saa godt som paa hele Linien mellem de to Regeringspartier, og ihvorvel dette Valg gav en betydelig Fremgang for det konservative Folkeparti, gav det os ikke, hvad os kunde tilkomme. Vi fik 4 Mandater for lidt og Venstrepartiet 4 for meget. Og paa samme Maade gik det de to Regeringspartier, af hvilke det ene fik et Par Mandater mere, end det skulde have, paa det andet Partis Bekostning. Men det kunde gaaet værre, meget værre ved dette Valg. Hele det System, der ligger til Grund for den nugældende Valglov, bærer ikke den fornødne Sikkerhed i sig, det aabner Vej i alt for høj Grad for Alliancer og forskellige Fiksfakserier, som jeg har hørt antyde, at et enkelt Parti ikke vil betænke sig paa at sætte i Værk, om det fandt det formaalistjensligt. Og selv om man maaske ikke vil gøre det i Øjeblikket, ved man ikke, hvornaar et andet Parti kunde finde paa at gøre det i en politisk Situation, hvor det kunde være fordelagtigt. Man bør ikke have et Valgsystem, der kan tillade eller begunstige saadanne Manipulationer. Denne Valglov forhindrer ikke, at Vælgere af een Overbevisning stemmer paa et andet Partis Kandidat, ikke fordi de i og for sig ønsker denne Kandidat valgt, men fordi de derved vil forhindre en tredje Kandidat i at blive valgt, som de nu for alle Tilfældes Skyld vil være fri for. Valgsystemet rummer jo Mulighed for en Taktik som den, der gav sig Udslag ved det sidste Valg i Skive, hvor et Medlem af et Parti indtager en Særstilling, betegner sig som staaende udenfor Partierne og derved bevirker, at det Parti, han i Virkeligheden tilhører, faar et Suppleringsmandat, som dette Parti ellers ikke vilde have faaet. Det var egentlig det Forhold, der bevirkede, at Regeringspartierne i første Omgang overhovedet fik flere Stemmer end begge Oppositionspartierne tilsammen. Dette System rummer ogsaa den Ulempe, at man har to Slags Mandater; man har Kredsmandater og man har Suppleringsmandater, og der er dog maaske nogen

Tilbøjelighed til at regne Suppleringsmandater for en Slags 2den Klasses Mandater. Det var bedre, om man havde et Valgsystem uden saadanne to Slags Mandater.

Dette Lovforslag blev fremsat af den højtærede Indenrigsminister den 18. November f. A. Naar man tager i Betragtning den store Misfornøjelse, der ogsaa fra Regeringsside hersker med det nuværende Valgsystem — noget, vi fra vor Side kun kan hilse med Tilfredshed, naar vi tænker tilbage paa den Tid, da man ogsaa fra Regeringsside stillede sig ganske afvisende overfor vort Krav om Forholdstalsvalg —, saa maa man forbavses over, at den højtærede Indenrigsminister først paa saa sent et Tidspunkt har forelagt dette Valglovsforslag. Den højtærede Minister indrømmer selv, at det tilstedeværende System har adskillige Brist; det vilde dog have været ønskeligt, om man havde haft lidt rigeligere Tid til at arbejde med dette Forslag, ikke mindst da vi af Erfaring ved, at Folketinget altid behøver lang Tid til at behandle et Lovforslag og ogsaa nu i dette Tilfælde har haft Forslaget til Behandling i over tre Maaneder.

Det foreliggende Lovforslag indeholder to Afsnit, A. og B. Mens Forslag A., der er tænkt som midlertidigt og kun tænkes brugt ved det første Valg, Grundlovsvalget, bygger paa Valgloven af 1915, kun med den Ændring, at de kredsvalgte Mandaters Antal formindskes med 4, der stryges 4 Kredse — mærkværdigvis alle fra eet Parti, — og den saakaldte sorte Streg stryges, indeholder Forslag B. en Udvidelse baade af selve Medlemsantallet og navnlig ogsaa af Suppleringsmandaternes Tal. Spørgsmaalet om at udvide Medlemmernes Antal allerede været til Behandling under Grundlovsbehandlingen, og dér har vort Parti indtaget det Standpunkt, at vi ikke finder det tjenligt for Landet at udvide Folketingsmedlemmernes Antal yderligere, end det kræves for at give de ny tilkommende Dele af Sønderjylland en tilsvarende Repræsentation som det øvrige Danmark. Alere af den Grund kan vi ikke slutte os til dette Forslag, som gaar ud paa at forøge Antallet med 13 Mandater. Desuden bevarer dette Forslag fuldstændig Systemet, og efter de Bemærkninger, jeg tidligere har gjort, vil det forstaaes, at vi ikke kan slutte os til dette Forslag.

Naar man nu skal søge en ny Basis for et Valgsystem, melder sig Spørgsmaalet om Amtskredse, man kunde ogsaa tænke sig i større Kredse, f. Eks. i To-